

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยี
Web Mobile ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis
Factors Affecting Adoption Behavior of the Web Mobile Access,
The e-Thesis Database Access Technology

สุวิภรณ์ ไตรวิทย์ศิลป์*

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยี Web Mobile ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง และ (2) ตัวแบบการพยากรณ์และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยี Web Mobile กับความถี่ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาระดับปริญญาโท และระดับปริญญาเอกส่วนกลาง ที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกของสำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ณ ปัจจุบัน จำนวน 344 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผ่านการประเมินความเที่ยงตรงของแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ และหาค่าความเชื่อมั่น Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่ 0.882 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา เพศหญิง และกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท เลือกฐานข้อมูล Digital Collection เป็นอันดับหนึ่งสำหรับการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศ และมีการใช้ฐานข้อมูลนี้ ระหว่าง 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์มากที่สุด
2. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีระดับการยอมรับเทคโนโลยี Web Mobile ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis การรับรู้การใช้งานง่าย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$)
3. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีระดับการยอมรับเทคโนโลยี Web Mobile ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis การรับรู้ถึงประโยชน์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$)

คำสำคัญ: Mobile Web , Mobile Site , Web Mobile, โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน, Smart Phone ฐานข้อมูลวิทยานิพนธ์, ฐานข้อมูล e-Thesis , ฐานข้อมูล Online .

* นักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Abstract

In this thesis entitled “Factors Affecting Web Mobile Technology Adoption Behaviors in Accessing the e-Thesis Database,” the researcher studies (1) the effects of having access to the e-Thesis database via web mobile technology. The researcher also constructs (2) a predictive model for factors affecting web mobile technology adoption behaviors and the frequency with which selected users access the e-Thesis database.

The researcher selected a sample population of 344 current graduate students who are members of the Ramkhamhaeng University Library. The research instrument is a survey, questionnaire, test, and rating scale. The evaluation of construct and content validity were performed by professionals and the result of reliability tested by Cronbach’s alpha was 0.882

Using techniques of descriptive statistics, the researcher analyzed the data collected in terms of frequency, percentage, mean, and standard deviation. The researcher also conducted multiple regression analysis with a statistical significance level being set at 0.05.

Findings are as follows:

1. The majority of the respondents were female graduate students studying at a master’s degree level. At the highest level they selected the Digital Collection database in retrieving information resources. At the highest level they used this database one to three times per week.

2. The graduate students under study accepted web mobile technology in accessing the e-Thesis database overall at a high level in the aspect of perceived ease of use ($\bar{X} = 3.75$).

3. The graduate students under investigation accepted web mobile technology in accessing the e-Thesis database in the aspect of perceiving they had the ability to use the database overall at a high level with the mean being ($\bar{X} = 3.88$).

Keyword: Web mobile, Database, online database, Mobile site, cell phones, Smart phones, Access to database.

บทนำ

จากกระแสโลกดิจิทัลในปัจจุบันทำให้มีผู้ใช้บริการห้องสมุดน้อยลง แต่หันไปให้ความสนใจเว็บเบราว์เซอร์มากขึ้น เพราะสะดวกรวดเร็วในการค้นหาข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ ผู้ใช้บริการไม่ต้องเดินทางไกลเพื่อมาห้องสมุด แต่ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือในระดับน้อยถึงปานกลาง เนื่องจากความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร สารสนเทศ ที่ผู้ใช้ได้ค้นหานั้นผ่านการคัดกรองข้อมูลน้อย ทำให้มีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น ห้องสมุดต้องตื่นตัวกับนวัตกรรมการเปลี่ยนแปลง และรับผลกระทบของเทคโนโลยี การ

ให้บริการที่ดีมีคุณค่า ทุนเวลาและคุณค่า การคัดเลือกจัดหาทรัพยากรสารสนเทศ การจัดเก็บค้นคืนและให้บริการเป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ และผู้เกี่ยวข้องในห้องสมุด (สุนีย์ กาศจำรูญ, 2552, หน้า 111) ปัจจุบันมีการพัฒนาเว็บ 2.0 ขยายขึ้นเพื่อสะดวกในการเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศที่ผู้ใช้บริการต้องการ โดยผ่านเว็บ 2.0 โมบายโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ผู้ใช้สามารถเข้าถึงแหล่งทรัพยากรสารสนเทศและสืบค้นสารสนเทศที่ต้องการได้ทันที ดังคำกล่าวที่ว่า “Library without wall” ซึ่งหมายถึง ห้องสมุดที่ไม่มีกำแพง สามารถให้บริการได้ทุกที่ ทุกเวลา โดยไม่จำกัดพื้นที่การให้บริการ สำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหงได้เล็งเห็นความสำคัญของเทคโนโลยีเว็บ 2.0 โดยให้บริการเว็บไซต์ แต่ปัจจุบันได้เริ่มพัฒนาเว็บ 2.0 ให้แก่ผู้ใช้บริการที่ใช้โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน โดยเพิ่ม Source Code เข้าไปในรายละเอียดคำสั่งของโปรแกรมเว็บไซต์ เมื่อเข้าถึงเว็บไซต์ หน้าจอโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนจะเปลี่ยนเป็นหน้าเว็บ 2.0 ทันที เนื่องจากโปรแกรมจะคำนวณการเข้าถึงข้อมูลที่ระบุไว้ใน Mobile Header ซึ่งระบุลักษณะเฉพาะของโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนว่า เป็นรุ่นใด แปรชนิดใด

สำนักหอสมุดกลางเริ่มเปิดให้บริการเว็บ 2.0 เมื่อเดือนมกราคม พ.ศ. 2555 จนถึงปัจจุบัน จากสถิติผู้ใช้บริการที่เข้าใช้ในแต่ละเดือนเพิ่มมากขึ้น (อ้างอิงจากสถิติของเว็บไซต์ <http://truehits.net>) ตามที่ Canali, Colajanni and Lancellotti (2010) ได้กล่าวว่า การใช้โทรศัพท์มือถือมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น แต่แนวโน้มที่กลับเป็นเรื่องของการติดต่อสื่อสาร ได้ตอบและแบ่งปันข้อความกับผู้อื่นสูงขึ้น ในขณะที่ Amelung et al. (2010) รายงานว่า ผู้ใช้โทรศัพท์มือถือที่มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นนั้นมีอิทธิพลมาจากแรงกระตุ้นอันเกิดจากความสะดวก การรับรู้การใช้งานง่ายและการรับรู้ประโยชน์ในการใช้บริการ ทั้งสถานที่ และช่วงเวลาห้องสมุดจึงต้องปรับตัวและนำเทคโนโลยีมาให้บริการเพิ่มมากขึ้น จากเดิมที่เคยให้บริการแบบตั้งรับต้องปรับเปลี่ยนการให้บริการใหม่เป็นแบบเชิงรุกมากขึ้น บรรณารักษ์ต้องรู้จักปรับเปลี่ยนแนวคิด วิธีการให้บริการตลอดจนพัฒนาตัวเอง และเพิ่มขีดความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้มากขึ้น เพื่อให้บริการได้อย่างเหมาะสมทันสมัยและทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไป เป็นการสร้างมูลค่าให้กับห้องสมุดและสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้บริการด้วย

อย่างไรก็ตาม การเข้าถึงบริการแหล่งทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุดกลางด้วยโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ผ่านเว็บ 2.0 นั้นมีข้อจำกัดด้านเครื่องโทรศัพท์มือถือ โดยแต่ละรุ่นแต่ละแบรนด์นั้นกลุ่มผู้ใช้บริการอาจมีประสบการณ์และไม่มีประสบการณ์ในการสืบค้นข้อมูลแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่ห้องสมุดมีบริการให้แก่สมาชิก ผู้ใช้จึงไม่คุ้นเคยกับการใช้บริการการสืบค้นข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศดังกล่าว นอกจากนี้ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหงยังมีปัญหาในการรับรู้การใช้งาน เพราะหน้าจอโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนมีขนาดเล็ก การสืบค้นข้อมูลการแสดงผล และการดาวน์โหลดข้อมูลไม่สะดวก ไม่พอดีกับข้อมูลที่ต้องการดาวน์โหลด ต้องปรับย่อ ขยายหน้าจอตลอดเวลา เพื่อให้หน้าจอสามารถฟีด (feed) ข้อมูลได้ จากเดิมเป็นการสืบค้นผ่านคอมพิวเตอร์ ต้องเปลี่ยนแปลงเป็นการใช้งานด้วยโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน

การใช้งานผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เป็นการใช้งานในรูปแบบเดิม ที่ต้องยึดติดกับสถานที่ในการสืบค้นข้อมูล สารสนเทศ ตลอดจนอุปกรณ์การใช้งานทั้งหลายต้องพร้อมจึงจะสามารถใช้งานได้ การใช้งานผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนไม่ต้องยึดติดกับสถานที่และเวลาเปิด-ปิดของห้องสมุด สามารถใช้งานได้สะดวก ขณะเดียวกันนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาก็รับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งาน ผ่านเว็บโมบายด้วยโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนว่า มีประโยชน์ต่อการสืบค้นข้อมูลแหล่งทรัพยากรสารสนเทศเพื่อการทำวิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และคุณิพนธ์เป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อพฤติกรรมการยอมรับและปฏิเสธการใช้งานเว็บโมบายผ่านโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน ประกอบกับผู้วิจัยพบว่า ยังไม่มีผู้วิจัยเรื่องดังกล่าว จึงได้ศึกษาเรื่องนี้โดยอาศัยโมเดล Technology Acceptance Model (TAM) ของ Davis et al. (1989); Venkatesh et al. (2003) มาประกอบการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยี Web Mobile ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาปริญญาโทและปริญญาเอกส่วนกลางของมหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีสถานภาพเป็นสมาชิกห้องสมุด ณ ปัจจุบัน ของสำนักหอสมุดกลาง จำนวนทั้งหมด 2,157 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 344 คน โดยใช้ตารางสูตรของ Yamane (1973, pp. 886-887) กำหนดขอบเขตความคลาดเคลื่อน 0.05 เลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

นักศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ปริญญาเอก	545	39
ปริญญาโท	1,612	305

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ฐานข้อมูล e-Thesis ประกอบด้วยฐานข้อมูลทั้งหมด 3 ฐาน คือ Digital Collection, Dissertation Full Text และ ProQuest Dissertation and Thesis

2. แบบสอบถามความคิดเห็นของปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยี Web Mobile ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis การทดสอบ และวิเคราะห์เครื่องมือ มีขั้นตอนดังนี้

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแบบโมเดล Technology Acceptance Model--TAM ศึกษาวิธีการค้นหาทรัพยากรสารสนเทศ จากฐานข้อมูล e-Thesis จัดทำแบบสอบถามให้สอดคล้องกับเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ใช้ในการวิจัย ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและวัดคุณภาพของเครื่องมือที่จะใช้ในงานวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ความเหมาะสมของเนื้อหา นำเครื่องมือไปแก้ไขปรับปรุงให้สอดคล้องกับเนื้อหา ตรงกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ให้ผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ตรวจสอบอีกครั้ง นำแบบสอบถามนั้นไปทดลองก่อนใช้งานจริง นำผลที่ได้จากการทดลองด้วยแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกครั้งแล้วจึงนำเครื่องมือไปแก้ไขปรับปรุง หากค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ .882

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามด้วยตนเองจำนวน 344 ชุด ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่กรอกข้อมูลแล้ว และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์และประมวลผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ซึ่งใช้สถิติดังนี้

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 344 ชุด คิดเป็น 100% และนำแบบสอบถามมาลงรหัสตัวแปรเพื่อทำการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมทางสถิติ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลแบบสอบถาม โดยหาค่าร้อยละและความถี่
2. ตอนที่ 3 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ระดับความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมกรยอมรับเทคโนโลยี เว็บโมบายในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis ประกอบด้วย การรับรู้การใช้งานง่ายและการรับรู้ถึงประโยชน์ และการทดสอบสมมุติฐานโดยใช้สถิติอ้างอิงเพื่อทดสอบสมมุติฐานการวิจัย คือ การวิเคราะห์พหุคูณเชิงถดถอย โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะและปัญหาในการเข้าถึง โดยเป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นและบันทึกความคิดเห็นที่นักศึกษาตอบมาจนครบทุกฉบับ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ในการอธิบายคุณลักษณะข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถิติเชิงอนุมานใช้สำหรับทดสอบสมมุติฐานการวิจัย คือ การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ

$$\hat{Y} = a + b_1 x_1 + b_2 x_2$$

Y	คือ ค่าของตัวแปรตาม โดย \hat{Y} (y hat) เป็นค่าพยากรณ์ หรือค่าประมาณ
X_1	คือ ตัวแปรที่ 1 ศึกษาการรับรู้การใช้งานง่าย
X_2	คือ ตัวแปรที่ 2 ศึกษาการรับรู้ถึงประโยชน์
a	คือ ค่าคงที่ ของสมการถดถอย
b_1	คือ เป็นค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ของตัวแปรอิสระที่ 1
x_1	แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่า x ตัวที่ 1 ที่มีต่อค่า y
b_2	คือ เป็นค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย ของตัวแปรอิสระที่ 2
x_2	แสดงการเปลี่ยนแปลงของค่า x ตัวที่ 2 ที่มีต่อค่า y
T test	คือ สถิติทดสอบค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย
F test	คือ สถิติทดสอบตัวแปรสมการถดถอย

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยี Web Mobile ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis ได้สรุปและอภิปรายผลพร้อมข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาเป็นเพศหญิง ร้อยละ 72.7 กำลังศึกษาในระดับปริญญาโทร้อยละ 88.66
2. ด้านการใช้โทรศัพท์มือถือและในการเข้าถึงฐานข้อมูลห้องสมุดของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ใช้แหล่งทรัพยากรสารสนเทศภายใต้หัวข้อฐานข้อมูล e-Thesis มีการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูล Digital Collection ร้อยละ 43.31
3. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความถี่ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis โดยรวมในช่วงความถี่ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์มากที่สุดร้อยละ 76.2% ในขณะที่เดียวกันภายใต้ฐานข้อมูล e-Thesis นั้น มีการใช้ฐานข้อมูล Digital Collection ในช่วงความถี่ 1-3 ครั้งต่อสัปดาห์มากที่สุดร้อยละ 32.7% รองลงมา คือ ฐานข้อมูล Dissertation Full Text ร้อยละ 22.4% และฐานข้อมูล ProQuest Dissertation and Thesis ร้อยละ 21.1% ตามลำดับ
4. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีระดับการยอมรับเทคโนโลยี เว็บโมบายในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis การรับรู้การใช้งานง่าย โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สามารถเก็บผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นไว้ในโทรศัพท์มือถือ และเรียกดูผลลัพธ์ดังกล่าวได้ง่าย สะดวก ทุกที่ ทุกเวลา ที่ต้องการ ($\bar{X} = 3.91$)

รองลงมาคือ สามารถสืบค้นได้ด้วยตนเอง ทำให้ลดการพึ่งพาและลดการขอความช่วยเหลือจากบรรณารักษ์ ($\bar{X} = 3.87$)

5. นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีระดับการยอมรับเทคโนโลยี เว็บโมบายในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis การรับรู้ถึงประโยชน์ โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีระดับการยอมรับอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเข้าถึง ฐานข้อมูล e-Thesis ผ่านเว็บโมบายนั้นมีประโยชน์ ($\bar{X} = 4.11$) รองลงมาคือ ยอมรับการใช้เทคโนโลยี เว็บโมบายในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis เพราะมีประโยชน์ ($\bar{X} = 4.04$)

นอกจากนี้ในงานวิจัยยังพบประเด็นที่น่าสนใจในการอภิปรายผล ดังนี้

1. จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ที่เข้าใช้ฐานข้อมูล e-Thesis ด้วยเว็บโมบาย ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงและกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาโท อาจเพราะนักศึกษาที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาโทและมีการใช้โทรศัพท์มือถือในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis ภายใต้วางานฐานข้อมูล e-Thesis มีการใช้บริการสืบค้นฐานข้อมูล Digital Collection มากที่สุดและได้รับความนิยมในการใช้บริการมากที่สุด เนื่องจากฐานข้อมูลมีรูปแบบการสืบค้นที่ง่ายต่อการใช้งาน ไม่ซับซ้อน การจัดเรียงลำดับชั้นความสำคัญในการสืบค้นข้อมูลและผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นข้อมูลเป็นที่น่าพึงพอใจ อีกทั้งมีงานวิจัย บทความวิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ ดุษฎีนิพนธ์ที่หลากหลาย มีการปรับปรุงเพิ่มเติม บทความให้ทันสมัยอยู่เสมอ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสามารถสืบค้นข้อมูลเพื่อนำไปประกอบงานวิจัยของตนเองได้ ไม่จำกัดสถานที่และเวลาในการใช้บริการ สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมและทัศนคติที่ดีในการใช้งาน โดยก่อให้เกิดความถี่ในการใช้งานฐานข้อมูล Digital Collection มากที่สุด

การค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ นพมาศ เสียมไหม (2554) ที่ศึกษาการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ e-Government (G2E) ของข้าราชการระดับปฏิบัติการ ภาครัฐศึกษา สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทยกับสำนักปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย กับสำนักปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จำนวน 557 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่ยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ e-Government (G2E) อยู่ในระดับสูง และพบว่า การรับรู้การใช้งานง่าย ส่งผลต่อการรับรู้ด้านประโยชน์ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chen (2008) ศึกษา A Model of consumer acceptance of mobile payment ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อทั้งด้านบวกและด้านลบที่มีต่อการยอมรับระบบการจ่ายเงินของโทรศัพท์มือถือ ผลการศึกษารายงานว่า การรับรู้ถึงการใช้งานง่ายนั้นก่อให้เกิดความตั้งใจในการที่จะใช้ระบบการจ่ายเงินของโทรศัพท์มือถือ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ด้วยการออกแบบเทคโนโลยีที่สามารถใช้งานง่ายและสะดวก

2. ด้านพฤติกรรมกรรมการยอมรับเทคโนโลยี เว็บโมบาย ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis

จากการศึกษาวิจัย พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมยอมรับการใช้งานเทคโนโลยี เว็บโมบาย ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis *ด้านการรับรู้การใช้งานง่าย* โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านที่สามารถเก็บผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นไว้ใน โทรศัพท์มือถือ และเรียกดูผลลัพธ์ดังกล่าวได้ง่ายสะดวก ทุกที่ ทุกเวลา นักศึกษาให้การยอมรับมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากต้องใช้โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนเพื่อติดต่อสื่อสาร นักศึกษาสามารถเรียกดูผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นผ่าน โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนที่ถูกจัดเก็บไว้ในตัวเครื่องได้ตลอดทุกที่ ทุกเวลา โดยไม่จำเป็นต้องอยู่น้ำคอมพิวเตอร์และไม่มีปัญหาเรื่องสถานที่ในการใช้งานแต่อย่างใด สะดวกในการพกพาอีกทั้งน้ำหนักของตัวเครื่องโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนรุ่นใหม่มีขนาดกะทัดรัดพกพาสะดวกและใช้งานง่ายทำให้เกิดทัศนคติที่ดีในการใช้งาน

พฤติกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวิศา พุกกะวัน (2554) ที่ว่า การรับรู้การใช้งานง่าย เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการรับรู้ถึงประโยชน์และทัศนคติที่ดี ก่อให้เกิดความตั้งใจในการใช้งานจริงในที่สุด จากการศึกษารายงาน พบว่า นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีพฤติกรรมยอมรับการใช้งานเทคโนโลยี เว็บโมบาย ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis *ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์* โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการเข้าถึง ฐานข้อมูล e-Thesis ผ่านเว็บโมบาย นักศึกษาให้การยอมรับมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง เนื่องจากนักศึกษาให้ความสำคัญในการสืบค้นข้อมูลทรัพยากรสารสนเทศผ่าน โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน และตระหนักว่าการสืบค้นข้อมูลผ่านเว็บโมบายมีประโยชน์

การที่นักศึกษาตระหนักถึงประโยชน์ในการเข้าถึง ฐานข้อมูล e-Thesis ผ่านเว็บโมบายว่ามีประโยชน์นั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สวิศา ขอดขวัญเมือง (2550) ที่กล่าวว่า การรับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับและการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน มีผลกระทบเชิงบวกต่อทัศนคติพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยี

สมมติฐานข้อที่ 1 ผู้ใช้บริการรับรู้การใช้งานง่าย และรับรู้ถึงประโยชน์ของ เว็บโมบายเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการเข้าถึงฐานข้อมูล Digital Collection ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรับรู้การใช้งานง่ายเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเข้าถึงฐานข้อมูลมากกว่าการรับรู้ถึงประโยชน์ เนื่องจากฐานข้อมูลมีรูปแบบการสืบค้นที่ง่ายต่อการใช้งาน ไม่ยุ่งยากซับซ้อน มีการใช้งานที่เรียบง่าย การออกแบบหน้าจอใช้โทนสีสบายตา สามารถใช้งานได้นานเพราะโทนสีที่อ่อนพอดี อีกทั้งรูปแบบการสืบค้นสามารถทำความเข้าใจและเรียนรู้ด้วยตนเองได้ เข้าถึงได้ง่ายกว่าแหล่งทรัพยากรสารสนเทศที่เป็นสื่อสิ่งพิมพ์สามารถสืบค้นข้อมูลได้หลากหลาย โดยไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมการใช้งานข้อมูล มีการปรับปรุงเพิ่มเติมบทความให้ทันสมัยอยู่เสมอ สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ 2 ทาง คือ ผ่านเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยตรง หรือสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้จากที่บ้านของนักศึกษา โดยไม่จำกัดสถานที่และเวลาในการใช้บริการ ซึ่งจากลักษณะดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการเข้าถึงฐานข้อมูลและก่อให้เกิดความถี่ในการเข้าถึงฐานข้อมูล Digital Collection เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ พีรเดช ตั้งคะประเสริฐ (2550) ที่ศึกษา การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้เว็บไซต์ “เด็กมอ” มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่างคือผู้ใช้เว็บไซต์เด็กมอ ผลการศึกษาพบว่า การใช้โทนสีที่สบายตา สะดวกต่อการใช้งานและเมนูใช้งานที่ง่าย ทำให้ใช้งานได้สะดวกมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนิวรรณ มูลพงษ์ (2552) ที่ศึกษา การประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ เว็บไซต์ของห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาจำนวน 20 เว็บไซต์ ผลการวิจัยพบว่า การออกแบบโดยเลือกใช้สีพื้นหลัง สีตัวอักษรและรูปแบบตัวอักษรที่อ่านสบาย การจัดวางข้อมูลเรียบง่าย ไม่ซับซ้อน สามารถใช้งานได้ง่ายและสะดวก

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 และ ข้อที่ 3 ผู้ใช้บริการรับรู้การใช้งานง่าย และรับรู้ถึงประโยชน์ของเว็บโมบายเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการเข้าถึงฐานข้อมูล Dissertation Full Text และสมมติฐานข้อที่ 3 ผู้ใช้บริการรับรู้การใช้งานง่าย และรับรู้ถึงประโยชน์ของเว็บโมบายเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการเข้าถึงฐานข้อมูล ProQuest Dissertation and Thesis พบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากกว่าการรับรู้การใช้งานง่าย เนื่องจากผลลัพธ์ที่ได้จากการสืบค้นฐานข้อมูล เป็นที่น่าพึงพอใจและได้รับข้อมูลที่ตรงกับความต้องการ ข้อมูลที่ได้มีความน่าเชื่อถือ เป็นที่ยอมรับ และมีประโยชน์ ฐานข้อมูล ProQuest Dissertations and Thesis เป็นฐานข้อมูลที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา (สกอ.) จัดไว้ให้แต่ละมหาวิทยาลัยที่เป็นสมาชิกสามารถใช้บริการสืบค้นได้ ส่วนฐานข้อมูล Dissertation Full Text (IR-web) เป็นฐานข้อมูลเพื่อการพาณิชย์ ผู้ใช้บริการสามารถใช้บริการได้ โดย Login ผ่านระบบเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ต้องเซตค่า Proxy Server เพื่อจำลองเหตุการณ์ว่า เสมือนใช้อินเทอร์เน็ตเครือข่ายของมหาวิทยาลัยรามคำแหงจึงจะสามารถใช้บริการดาวน์โหลดข้อมูลต่าง ๆ จากฐานข้อมูลได้ ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นนั้นตรงกับความต้องการและผู้ใช้บริการได้รับประโยชน์ ซึ่งจากลักษณะดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการเข้าถึงฐานข้อมูลและก่อให้เกิดความถี่ในการเข้าถึงฐานข้อมูล Dissertation Full Text และฐานข้อมูล ProQuest Dissertation and Thesis เป็นไปตาม สมมติฐานที่กำหนดไว้

ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Chen and Barnes (2007) ที่ศึกษา Initial trust and online buyer behavior (พฤติกรรมกรซื้อสินค้าออนไลน์ของผู้ใช้บริการ) ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์ในการซื้อสินค้าทำให้เกิดความไว้วางใจที่จะซื้อสินค้า เกิดความถี่ในการซื้อที่บ่อยครั้งขึ้น เป็นการกระตุ้นให้เกิดการซื้อ เพราะเชื่อมั่นในระบบการซื้อสินค้า ทำให้เกิดทัศนคติด้านบวก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุดม เจริญวิวัฒน์กุล (2553) ที่ศึกษาปัจจัยการรับรู้ที่มีอิทธิพลต่อทัศนคติการใช้งาน iPad และศึกษาถึงทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการใช้งาน iPad กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาคือ กลุ่มผู้บริโภคที่นำ iPad ไปใช้ในธุรกิจในพื้นที่กรุงเทพมหานครจำนวน 420 คน ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์มีผลต่อทัศนคติในการใช้งาน

สมมติฐานข้อที่ 4 การรับรู้การใช้งานง่าย และรับรู้ถึงประโยชน์ของเว็บโมบายเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพฤติกรรมในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์

เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลมากกว่าการรับรู้การใช้งานง่าย ซึ่งฐานข้อมูล e-Thesis ประกอบด้วยฐานข้อมูลทั้งหมด 3 ฐานคือ ฐานข้อมูล Digital Collection (ThaiLIS) ฐานข้อมูล Dissertation Full Text (IR-web) และฐานข้อมูล ProQuest Dissertations and Thesis เนื่องจากนักศึกษาให้ความสำคัญกับประโยชน์ที่ได้จากการสืบค้น ฐานข้อมูล e-Thesis เพราะมีประโยชน์สามารถเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการสืบค้น สามารถนำข้อมูลที่ได้ไป ประกอบงานวิจัย สารนิพนธ์ วิทยานิพนธ์ และคุณนิพนธ์ หรือนำไปใช้ต่อยอดกับงานที่ทำอยู่ได้ การใช้ ฐานข้อมูล e-Thesis ผ่านเว็บโมบายด้วยโทรศัพท์มือถือที่สะดวกรวดเร็วและนักศึกษาไม่ต้องเดินทางมา ห้องสมุดเพื่อสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูล แต่สามารถสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศผ่านหน้าจอโทรศัพท์มือถือ ได้เลยทันที ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นมีความน่าเชื่อถือและสามารถเผยแพร่ได้เลยทันที หรือเก็บผลลัพธ์ที่ได้ นั้นไว้ในโทรศัพท์สามารถเรียกดูผลลัพธ์ที่ต้องการได้ นักศึกษาจึงได้ตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าที่ได้ จากการใช้ประโยชน์ฐานข้อมูล e-Thesis ทำให้นักศึกษายอมรับการใช้เทคโนโลยีเว็บโมบาย ในการเข้าถึง ฐานข้อมูล e-Thesis ผ่าน โทรศัพท์มือถือสมาร์ตโฟน เพราะมีประโยชน์และเกิดเจตนาที่จะใช้งาน เป็นไป ตามสมมติฐานที่กำหนดไว้

ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศรา มีมาก (2552) ที่ศึกษาการยอมรับเทคโนโลยีไปโอเมตริก สำหรับการดำเนินธุรกรรมทางธนาคารและปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ พนักงานเพศ หญิงอายุ 21-30 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี มีรายได้ระหว่าง 20,000-30,000 บาท ทำธุรกรรมทางการเงิน กับธนาคารมากกว่า 5 ครั้งต่อเดือน จำนวน 269 จากการศึกษาพบว่า เจตนาที่จะใช้เทคโนโลยีเป็นผลจากการ รับรู้ถึงประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยีไปโอเมตริก เมื่อพนักงานตระหนักถึงประโยชน์ จะก่อให้เกิดเจตนา ที่จะใช้งาน นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สราวุฒิ โพธิ์ทัย (2554) ซึ่งศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การยอมรับเทคโนโลยีพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce) ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและ ขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทยที่มีการ ใช้งานเทคโนโลยีพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce) ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้การใช้งานง่ายมีผลต่อการ รับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งาน ซึ่งนำไปสู่การยอมรับเทคโนโลยีพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-commerce) ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อเสนอแนะและเป็นแนวทางในการปรับปรุง เว็บโมบาย ในการเข้าถึงฐานข้อมูล e-Thesis ของสำนักหอสมุดกลางมหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยทำวิจัยเชิงทดลองกับ กลุ่มประชากรและตัวอย่างที่เป็นบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานห้องสมุด เพื่อเจาะลึกด้านความพึงพอใจ ในการใช้งานและนำผลที่ได้ไปปรับปรุงการเข้าถึงฐานข้อมูล ตลอดจนผู้ให้บริการสามารถแนะนำและแก้ไข ปัญหาด้านการใช้งานให้แก่ผู้ใช้บริการได้

เอกสารอ้างอิง

- ชวิศา พุกกะวัน. (2554). ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับระบบ SAP ของพนักงานในอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนพลาสติกประเภทไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นพมาศ เสียมใหม่. (2554). การยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ e-Government (G2E) ของข้าราชการระดับปฏิบัติการ ภูมิศึกษา สำนักปลัดกระทรวงมหาดไทย กับสำนักปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พีรเดช ตั้งกะประเสริฐ. (2550). การวิเคราะห์ความต้องการของผู้ใช้เว็บไซต์ “เด็กมอ” มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัชนิวรรณ มูลพงษ์. (2552). การประเมินเว็บไซต์ห้องสมุดโรงเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทย. การศึกษาอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วิศรดา มีมาก. (2552). การยอมรับเทคโนโลยีไบโอเมตริกสำหรับการดำเนินธุรกรรมในอุตสาหกรรมธนาคาร. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรารุณี โพธิ์ทัย. (2554). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เทคโนโลยีพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สวิตา ยอดเมือง. (2550). แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีเครื่องเล่นเพลงดิจิทัล ipod ในประเทศไทย. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุนีย์ กาศจำริญ. (2552). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการหน่วยงานบริการสารสนเทศ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- อุดม เจริญวิวัฒน์กุล. (2553). การยอมรับเทคโนโลยี Tablet PC: ภูมิศึกษา iPad สำหรับกลุ่มผู้บริหารที่ใช้งานทางธุรกิจในกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Amelung et al. (2010). Vol 31, No 2 Mobile Website: An Example from Portland State University. Retrieved May 12, 2013, from <http://ejournals.bcedu/ojs/index.php/ital/issue/view/298>
- Canali, C. Colajanni, M., & Lancellotti, R. (2010). Technological solutions to support Mobile Web 2.0 services" invited book chapter in *Mobile Web 2.0: Developing and Delivering Services to Mobile Phones*, CRC Press.
- Chen, L. D. (2008). A model of consumer acceptance of mobile payment. *International Journal of Mobile Communications*, 6(1), 32-52.

Technology Acceptance Model. (2013). Retrieved May 9, 2013, from <http://www.istheory.yorku.ca/Technologyacceptancemodel.htm>

Yamane, T. (1973). *Statistics: An introductory analysis* (3th ed.). New York: Harper & Row.